

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés helyben és vidéken.

Egy óra 2500 korona. Három óra 7500 kor.
Egyes szám köznap 100 vasár- és ünnepnap 300
Külföldiek hűtő kivételével minden nap.

Feladvány szerkesztő és leltulajdonosa:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 100 vasár- és ünnepnap 300

A magyar kölcsön ügye rohamosan halad előre.

A magyar kölcsön ügyében folyó külföldi tárgyalások első pozitív eredménye nagy meglepetést kellett az egész ország közvéleményében. Jelentős sikernek tekinthető az a körülmény, hogy Bethlen István gróf miniszterelnöknek sikerült olyan megállapodást létesítenie, amelyek alapul szolgálnak a további tárgyalások kedvező folytatódásának. A megállapodások a propagandáról is említést tesznek, melyszertint megakadályozandó minden olyan propaganda, amely a jó szomszédi viszonyt akadályozná. A megállapodás természetesen nem vonatkozhatik a trianoni szerződésből folyó és ott megengedett propagandára, amely a régi Magyarországtól elszakított területeken élő kisebbségek jogait megvédeni kívánják és a kisebbségi jogok megvédését sürgetik. Ez illegális

propagandának nem tekinthető. Az eddigi megállapodásokról Vass József a következőképpen mondotta:

Mint a közlésekből már látható Bethlen István gróf miniszterelnöknek sikerült megmenteni azt a kedvező atmoszférát, amely a további sikeres tárgyalásoknak alapját képezi. Ez az első jelentős siker, amit hosszú évek óta sikerült a magyar kormánynak elérni. Majdnem komikusnak tűnne fel egyes olyan értelemben felhagzó megjegyzések, hogy a kölcsönt az illetékes tényezők nem a Bethlen kormánynak, hanem az országának adják. Természetes, hogy az országnak nyújtják a kölcsönt. En a pozitív munkában látom az igazi keresztényt és a pozitív munka lehetőségét az elért siker nagyban előmozdítja. Ez használ a kereszténységnek és általában az országnak.

Miniszteri rendelet a hivatalos órák pontos és teljes betartásáról.

Budapest, szept. 25. A miniszterium a hivatalos órák betartása ügyében rendeletet adott ki, amely szerint a miniszterium valamennyi

közhatóságára és hivatalára kiterjedően a legnyomatékosabban elrendeli, hogy az összes közszolgálati alkalmazottak a hivatalos órákat az e tekintetben fennálló rendelkezéseknek megfelelően mindenütt a legpontosabban betartsák, a hivatalos

munkaidőt teljes egészében a közszolgálati érdekeinek megfelelően kihasználják és hogy a megállapított hivatalos idő alatt jelentkezett mogánfeleket így az eljárási ügyeket szorgalmazó nyugdíjasokat is a felek fogadására és értesítések kiadására feljogosított tisztviselő és egyéb alkalmazottak előzetesen fogadják és a szükséges és lehető felvilágosításokat készséggel adják meg.

Ludendorf tizenötezer emberrel Berlin felé menetel.

Páris, szept. 25. Híre jár, hogy Ludendorf 150 ezer emberrel Berlin felé menetel. A rajnai köztársaság kikiáltása állítólag közvetlenül kü-

szöbön áll. A német kormány minden eshetőségre készen kihirdeti az ostromállapotot, amennyiben ez szükségessé válik.

Bulgáriában teljesen leverték a kommunista szervezkedést.

Budapest, szept. 25. Minden elmentés hírével szemben a leghitelesebb forrásból kapott értesülésünk szerint megállapítjuk a tényt, hogy

Bulgáriában a kommunista szervezkedést a bolgár nemzeti kormánynak sikerült teljesen leverni. A rendet az egész országban már helyreállították és fenntartják a nagyantant engedélyével behívott és még ma is zászló alatt fegyverben álló tisztekből és altisztekből alakított kartonai csapatot.

Ma különösen nagy jelentőséggel bír

ez az engedély, amellyel a világháborúban

a nagy antant ellen küzdött bolgár tisztek fegyverbe szöleitáát maga a nagyantant hagyta jóvá. Minden ezzel a felétlenül hiteles értesülésből szerzett értesüléssel terjesztett híresztelések, amelyek állítólag bulgár kommunista lázadásról szólnak nem egyebek, mint a külföldre szökött bolgár kommunisták és a pénzen fenntartott sajtóügynökség útján világgá hocsátott minden alapot nélkülöző óhajások.

Vass József népjóléti miniszter az új lakásrendelet tervéről.

A lakásügy legutóbbi rendezése óta a valutáris viszonyok igen jelentékenyen eltolódtak és a drágaság is tetemes mértékben emelkedett. Ez a tény szükségessé tette, hogy

népjóléti miniszter revízió alá vegye a lakásrendeletnek azokat a rendelkezéseit, amelyek éppen a viszonyok változása miatt elavultaknak tekinthetők.

A rendelet tudvaleg a közüzemi pótléokra vonatkozóan tartalmaz fontos intézkedéseket és már ebben a rendeletben állapította meg a kormány azt a szorzószámot, amely a novemberi lakbéremelés alapjául szolgál.

A népjóléti miniszter a lakásrendelet revíziójával elkészült és a miniszterelnök hazaérkezése után a minisztertanács elé terjeszti azt.

A lapokban megjelent különböző értesülések szükségessé tették, hogy a legilletékeőbb helyen érdeklődjünk a népjóléti miniszter új terveiről.

Vass József miniszter az alábbi nyilatkozatában adott tájékoztatást az új rendeletről.

— A lakberek újabb rendezése ügyében tervezetemet, mint saját nézetemet, már a legközelebb a kormány elé kívánom terjeszteni. Az egyik vezető gondolat ebben a tervezetben az, hogy

a közüzemi pótdíjak igen jelentős felemelése következtében előállott a szüksége a tehermentelés revíziójának és mivel a közüzemi pótlékok tetemes emelkedése jelenleg már önmagában is majdnem kimeríti a bruttó lakbérijövedelmet, másrészt a nevezett pótlékok további emelkedése nem lehetetlen, ezt a tényt mint a jövőben teljesen ismeretlen mennyiséget, nézetem szerint nem lehet többé beleszámítani a bruttó lakbérbe olyan értelemben, hogy azt a háztulajdonos visse. El kell tehát választani a közüzemi pótlékokat a tulajdonképeni értelemben vett lakbértől és visszahárítani a bérlőkre.

Természetes, hogy így a lakbérfizetés kötelezettségén felül a bérlő ezt az új terhet is megkapván, a 2222. számú rendeletben tervezett lakberek új kiszámításánál ennek a ténynek mérséklőleg kell hatnia.

Egyelőre téves az a felfogás, mintha mi a lakbereket emelni akarnánk.

Itt nem a lakbéremelésről van szó, hanem arról, hogy a háztulajdonosok legalább megközelítőleg megkapják azt a lakbértérteket, amelyet nekik 0.21-es korona mellett a 2222. számú rendelet biztosít.

— A korona valutáris értékének azóta történt lemorzsolódása az előbb emített rendeletben tervezett

lakberek új szorzószámmal való kiszámítását teszik indokolttá.

— A kérdés azonban minden irányban igen nagy lelkiismeretességgel lesz megfontolandó, mert nemcsak azt kell szem előtt tartanunk, hogy a háztulajdonosok jelenleg a bérijövedelmüket messze meghaladó terheket kénytelenek viselni, hanem azt a másik igen fontos körülményt is,

hogy a kereseti viszonyok ebben a nehéz gazdasági helyzetben nem tudtak lépést tartani a korona lemorzsolódásával,

következőleg a drágasággal és ennek következtében

a bérlők nagy átlagának fizetőképessége nem emelkedett távolról sem olyan mértékben, mint amely mértékben a lemorzsolódás megtörtént és a drágaság emelkedett.

— Ez a kérdés tehát messze kiemelkedik az egyszerű lakbérrendezés vonalából

súlyos szociálpolitikai problémává, amelyet minden irányban való megfontolás céljából a miniszterelnök hazaérkezése után kívánok a kormány elé terjeszteni.

Milyen időnk lesz?

Meteorológiai intézet jelentése.

Meteorológia Intézet jelentése: Hazánkban kevés kivétellel mindenütt volt kisebb-nagyobb eső. Több helyről viharos szelek jelentkeztek. A hőmérséklet reggel alacsonyabb lett maximuma 26 fok, minimuma 5 fok Sopronba és Szombathelyen. Zivatar csak Kaposvárról jelentettek. Ma reggel 7 órakor Szombathelyen 6 fok, Debrecenben 11 fok volt a hőmérséklet.

Időprognózis: Tulnyomóan száraz idő későbbi hőemelkedéssel.

Pénz- és szivartárcák, női táskák, bőrből és selyemből. Jelvények, Bördisz- és Dávidházy Kálmán könyvkötés művek és dobozgyártás r. t.-nél, Debrecen, Fűvészkeret-u. 9.

Földrengés Teheránban.

London, szept. 25. A Reuter iroda jelenté Teheránból: Budjaurban (Khorassan tartomány) a csütörtöki földrengés több községet elpusztított. 123 ember meghalt és mint egy száz megsérült. A földlökések még mindig megisméllődnek.

A mai tőzsde.

A korona 0.3.

Nemesfémjelentés. Az üzletmenet kissé megélenkült. Némi kereslet mutatkozik, ami a további lanyhulást megakadályozta. Ezüst 1 koronás 2170, forintos 5830, 5 koronás 11.100, arany 20 koronás 125 ezer.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai. Francia frank 1210-276, líra 900-55, lei 95-108, Belgrád dinár 220-234, Brüsszel belga frank 1050-1105, Bukarest 94-107, Milánó 890-945, Páris 1195-126, Szófia leva 184-95. A többi változatlan.

Zürichi zárlat: Berlin 4, Hollandia 219 és fél, Newyork 557, London 2540, Páris 3540, Milánó 2585, Prága 1680, Budapest 3, Belgrád 630, Bukarest 260, Páris 17 és fél, Bécs 79, Szófia 535.

Terménytőzsde zárlat: A terménytőzsde eleinte turított irányzat alakult ki, amely később szilárdá vált. Az átlagos árak 2000 koronával emelkedtek. Az árpa felét gyengébbek, a tengeri tartott.

Hivatalos árak: 76-os tiszvidéki 970-80, egyéb 900-70, 79 kílós tiszvidéki 1000-1020, egyéb 980-1010, rozs 700-720, tak. árpa 620-40, sör-árpa 680-740, köles 750-800, zab 640-70, tengeri 680-700, repce 1550-600, korpa 42-43.000.

Ferencvárosi sertésjelentés. Szabadvásári maradvány 516, érkezett 353, eladott 150. Árak: Könyű 7000-7400, nehéz 7200-700. Zártvásári maradvány 62, érkezett 95, eladott 90. Járk, mint a nyíltvásáron.

Felhívás**a Debreceni Gazdák Bankja r.-t. t. részvényeseihez.**

A folyó 1923. évi szept. hó 23-án megtartott rendkívüli közgyűlésünk intézetünk addigi 6.000.000 K alapitójának 30 ezer darab egyenként 200 K névértékű r.-t. részvény kibocsátásával 12.000.000 K-ra való felemelését határozta el a képen, hogy minden régi részvény birtoka egy darab új részvénynek 220 K elővételi árban való átvételére jogosít.

Az új részvények az üzleti eredményében folyó 1923. januárius hó 1-től kezdődően már részvesznek.

Az elővételi jog a régi részvények bemutatása s az elővételi ár egyidejű teljes összegbeni befizetése ellenében, az Intézet hivatalos helyiségében (Kossuth u. 17. sz.) az üzleti órák alatt jogvesztés terhe mellett legkésőbb 1923. október hó 14-ig déli 12 óráig bezárólag gyakorlandók.

Felhívjuk t. részvényeseinket, hogy a fenti közgyűlés határozata értelmében őket megillető elővételi jogukat minél előbb, legkésőbb azonban a kitűzött időpontig annyival is inkább gyakorolják, mert a határidő lejártával az már nem lesz általuk igénybe vehető.

Debrecen, 1923. szept. 23.

Tisztelettel

Debreceni Gazdák Bankja rt.

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű ur- és egyenruha szabósága
Angol gyapjuszövetek, Iskolai és egyenruházati sapkák raktára.

Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

A kultuszminiszter látogatása a Kereskedő Társulatnál.

Szép kiüntetésben részesült a több százados Debreceni Kereskedő Társulat s az általa fenntartott iskolák vasárnap déután, mikor a Debreceni Déri-Muzeum alapkövetései ünnepének befejeztével gróf Klebelsberg Kuno dr. kíséretével egyetemben a Társulatot és iskoláit meglátogatta.

A társulati díszterem gyönyörű lépcsőházában Békés Lajos kereskedő, társulati alelnök fogadta a minisztert, Kontsek Géza választmányi tag, Greiner Mihály, Révész Vilmos és Husz Lajos igazgatókkal. A miniszterrel együtt megjelentek Déri Frigyes kormányfőtanácsos, dr. Czako Elemér államtitkár, dr. Hadházy Zsigmond főispán, Barabás Sama és Maday Gyula nemzetgyűlési képviselők, Demkó Dezső postafőigazgató, dr. Láng Nándor egyetemi tanár, Ady Lajos főigazgató, dr. Tihanyi Lajos min. osztálytanácsos, Szászina Jenő kormányfőtanácsos.

társulati elnök, s még számos előkelőség. A társulati irodában Nagy József id. főtitkár vázolta a miniszter előtt a Társulat és 1300 növendékes iskolái mivoltait s mutatta be a Társulat 1695-től kezdődő értékes iratait, artikuláit.

Ezután a Mirkovszky freskokkal ékesített dísztermet tekintette meg a miniszter és kísérete, közben élénk érdeklődően a Társulat és iskolák ügyei iránt. A társulati helyiségek után a hatalmas iskolai épület tőmböt tekintették meg a látogatók, mely alkalommal a miniszter szívvel-érvel szökölt meg a tanárokat s a tiszteletére sorfalat álló eserkészket. Öfomlétságot rendkívül meglepte a társulati, iskolai épületek hatalmas tömege, az intézménynek az egyedül álló közgazdasági irányú tevékenysége s gratulálván az intézet vezetőségének, őket jóindulattal támogatásáról biztosítva távozott el a Társulattól.

A MANSz iparos szakosztályának nagyszabású munkaterve.

Megalakult a lányok csoportja.

A Károkula hősege alábbhagyván, a társadalmi egysültek szakásos nyári szünetje is véget ért. A kereszteni nemzeti egyesületek is egymás után támadnak fel és kezdik meg nemzetmentő munkájukat. Mint városunk egyik legszorgalmasabb, legserényebb alakulata, a május havában megalakult iparos Mansz, női csoport is megalakult és öntetőszen a felttek mezejére lép újlag.

Vasárnap megalapították a Mansz iparos szakosztályának leánycsoportját, egy bájos fiatal leányokból alakult rcsakosozatot, mely társadal-

munkában ezután biztosan tevékeny és odaadó munkásságot fog kifejteni. A tisztikar Nagy Gizella, elnökéből, Asztalos Ilonka társelnökéből, Szűcs Mancika és Barna Böske alelnökökből, Szatmáry Irénke jegyzőből, Duray Bertuska pénztárnokból és Nagy Rozsika ellenőrből áll. A lelkes, fiatal tisztikar serény munkához fogott, hogy szervezkedését minél tágabb terekre kiterjedje.

Az iparos szakosztály egyébként október 20-án nagyszabású nemzeti kultúrnapot tart. Erre már serényen folynak az előkészületek.

A Zsiró és Pénztáregylet tisztviselőinek sztrájkja.

Budapest, szept. 25. A Zsiró és Pénztáregylet tisztviselői körében megindult mozgalomról az intézet igazgatósága a következő közleményt adta ki:

A napilapokban megjelent és a tényekkel nem egyező tudósításokkal szemben a tényállás az, hogy az intézetnek 30 egészen fiatal tisztviselője, akik legnagyobb részben 1-1 és fél év óta állanak az intézet szolgálatában, hétfőn délután, miután a szombat este benyújtott követelésüket, az igazgatóság azonnal nem teljesítette, felmondott. Az igazgatóság igyekezett 30 fiatallembert a legmesszebbmenő jóakarattal a felmondás visszavonására bírni majd pedig mivel a tisztviselők felmondásukhoz ragaszkodtak, az igazgatóság kijel-

entvén, hogy felmondott állásban levő tisztviselőket sem tarthat szolgálatban, őket a további munka alól felmentette. Ennek a 30 tisztviselőnek a mozgalmához a mai napon további 60 tisztviselő csatlakozott, akik kevés kivétellel mindössze 5-6 hónap óta állnak az intézet szolgálatában. Az intézet többi tisztviselői hűségesen és buzgón végzik munkájukat. Ezek a fiatal tisztviselők mint minimumok 500 ezer korona havi fizetést követelnek és a mozgalom megindító részére teljes bünhöcsánatot. Az igazgatóság ezzel szemben az az állásponton van, hogy hatalmi kérdést nem enged az ügyből csúszni, diktálni nem enged. Hajlandó elmenni a jóakarát legmesszebbmenő határáig, anárchiát azonban az intézetben nem tűr.

3470-1923. F. A. K.

Hirdetmény.

A debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságnak a folyó évi 75703-III.-b. számú meghagyása folytán közzhírre tesszük, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter urnak a folyó évi 128561-VIII.-b. számú körrendelete értelmében az alkuszi, közvetítői tevékenység az értékpapírok, valamint a valuták és devizák adásvételétől (árusításától) különböző, önálló kereseti tevékenység, melyre a törvény 57. §-ának 5. és 6. pontjában biztosított mentesség nem vonatkozik, tehát a közvetítői tevékenységért, mint önálló bevétel elérésére irányuló munkateljesítményért kapott összeg ellenértékét általános forgalmi adó alá esik. Ennek a rendeletnek végrehajtása tár-

gyában a következőket rendeli: Az értékpapír és valutakereskedők, valamint a bank és pénzváltó üzlet gyakorlására jogosult adókötelesek az 1921 évi szeptember hó 1-től 1923 évi augusztus hó 31-ig bezárólag elört adóköteles bevételeikről a lakóhelyük, illetve telephelyük szerint illetékes kerületi forgalmi adóhivatalnál legkésőbb 1923 évi szeptember hó 30-áig bejelentést tartoznak beadni s a bejelentésben felüntetett forgalomnak megfelelő adót egyidejűleg megfizetni kötelesek. A törvény 63. §-a alapján járó adópótlékok kivételével méltányosságból olyképen mérsékeli, hogy az 1921 évi szeptember hó 1-étől december hó végéig esedékes adóösszegek után 1 és fél évi időtartamra, az 1922 évi folyamán esedékes adóösszegek után háromnegyedévi időtartamra, az 1923 évi augusztus hó végéig

esedékes összeg után pedig egyegyed évi időtartamra járó 8 százalékos kamatozással számítani. Ha valamelyik adóköteles bejelentési és adófizetési kötelezettségének a megszabott határidőn belül eleget nem tesz, a kamatösszeget felül a késedelem minden megkezdett hónapjára 5 százalékos adópótlékok tartoznak fizetni.

A jövőre nevez a jelen rendelettel érintett adókötelesek részére az általános forgalmi adónak kötelezőleg készpénzben való fizetését rendeli el a törvény 43. §-ának 2. bekezdésében nyert felhatalmazás alapján. E végből kötelezi az érdekelt adózkat, hogy amennyiben szabályszerű kereskedelmi könyveket nem vezetnek, az általános kereseti adó szempontjából vezető pénztárkönyvön kívül alkuszidőkönyvet juttaték, vagy courtiage könyvet vezessenek. Az adóvallomások beadására és az adó fizetésére a készpénzfizetésekre megállapított általános szabályok nyerne alkalmazás.

A fentiek értelmében felhívjuk tehát az értékpapír és valuta kereskedők, valamint a bank és pénzváltóüzlet gya orlására jogosult adóköteleseket, hogy a fentebb megjelölt bejelentést az auroított hivatalnál Ferenz József utca (Piac-utca 9.) I. emelet, a folyó hó végéig mindennap délelőtt 8 óráig, délután 2 óráig adják be és ugyanaddig a fentiek szerint járó adót és járulékat Debrecen szab. kir. város házipénztárába, az ott megjelölt következmények terhe alatt fizessék be.

Debrecen, 1923. évi szeptember hó 13-án.

Az általános forgalmi adó kezelő hivatal.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen szab. kir. város törvény hatóságánál üresedésben levő polgármesteri állásra pályázatot hirdetek.

A polgármesteri állásra azok a magyar állampolgárok pályázhatnak akik az 1883. I. t.-c. 3. §-ában közzétett emeleti képesítéssel rendelkeznek. Az állásra megválasztandó megbízatás csak az általános tisztújításig tart.

Az állás javadalmazása az államradszerű V. fizetési osztálynak megfelelő javadalmazás s igéysjogosult családgajai után egyenként évi 20 ezer korona összegű családi pótlék. Az állás nyugdíjogosultsággal bír.

A pályázati kérvényeket, kellőleg felszerelve, hozzáam, mint a kijelölt választmány, elnökéhez a f. évi október hó 10-ik napjának déli 12 órájáig lehet beadni. A kellőleg fel nem szerelt, vagy elkésve beadott pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósága szolgálatában álló pályázati kérvényéhez okmányokat csatolni nem kell.

Az állás a legközelebbi rendes közgyűlésen kerül betöltés alá.

Debrecen, 1923. szeptember 19.

Dr. Hadházy Zsigmond, főispán.

Herskó Lajosné szül.

Kürschner Elly és Kürschner Klára a fájdalomtól tört szívvel jelentik, hogy drága kisesi huguk

Kürschner Magduska

folyó hó 25-én, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Temetése f. hó 26-án, délelőtt 10 órakor lesz a Hatvan-utca 42. sz. lakástunkból.

Ujdonságok.

A város vítézi telke. A gazdasági bizottság tegnapi ülésén vitát eredményezett a Vermes-oldal nevű vítézi birtok ismeretes ügye. A város ugyanis Vermes-oldal nevű birtokát ajánlotta fel vítézi telkek céljára, később azonban a telkek körül bonyolalmak támadtak. Most azután a gazdasági bizottság olyan javaslatot hozott, hogy a Sárkut-tanya környékén jeltölje ki a városi tanács a vítézi telkek céljára szánt földterületet.

Haszonbérmegeállítási kérvények benyújtása. A hivatalos lap folyó évi szeptember hó 14-iki 207. számában megjelent 6550-2923. M. E. sz. rendelet szerinti az 1922-23. és hátralévő gazdasági évekre vonatkozó haszonbér megeállítási kérvények benyújtására amennyiben az eddig nem történt meg illetve módosítására amennyiben a kérelem a bírósághoz beadatott) vonatkozó — a folyó évi augusztus havában kiadott 6140-1923 M. E. sz. rendeletben megállapított — 30 napos határidőt továbbf 30 nappal, vagyis bezárólag 1923. évi október hó 17. napjáig meghosszabbította.

A marhalevelek új díjtételek. M. kir. pénzügyminiszteriumnak 117300-1923 számú rendelete értelmében a marhalevelek után az eddigi illeték tételek helyett 1. évi okt. hó első napjától fogva a következő illetékek járnak: 1. minden juh és kecske után 100 K, 2. minden sertés után 300 K, 3. minden 2 évesnél fiatalabb ló, szarvasmarha vagy bivaly után, továbbá korukra való tekintet nélkül minden szárnár vagy öszvér után 500 K, 4. minden évvel idősebb ló, szarvasmarha vagy bivaly után 1000 Korona. Debrecen, 1923. szeptember 22. Városi előjáróság.

Nyukosznál betizedés burgonyára és babra. Folyó hó 26. 28. és október 1-én délután 4-től 6-ig lesz a hivatalos helyiségünkben, igénylők személynél, 1 mázsa burgonyában és 5 Kfg. babban részvevőknek. A burgonya ára mázsánként 3000 korona, a bab kfg. 200 korona. A szjellejlesztés helye ideje később fog az összes helyi lapokban közzétételül ugyancsak a p. ú. palota bejáratánál a hirdető táblán kifüggesztetve. Ugyancsak mindazon tagok, akik házhelyet ohajtának, igényüket jelentsék be. Előnével.

Sztrájkolnak a kéményseprők. A kéményseprőcédek huszezer korona betizedésből megelni nem tudnak és javítási kérések a mesterektől. Ezek viszont kijelentették, hogy javításról csak úgy lehet szó, ha a városi tanács engedélyt ad a kéményseprési díjak fellemelésére. A segédek ezt a hosszú terminust nem fogadták el és abba hagyták a munkát.

Debrecen menyasszonyai és vőlegényei. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő eljegyzéseket jelentettek be: Gyönyösi István ref. kőművő segéd Seres Máriaival ref., Pauló Ferenc ág. ev. rezonáló Boldog Máriaival ref., Kondor István ref. gyógyszerész Arany Arankaival ref., Schiesz József rkath. szobafestő segéd Kurecz Bertával rkath., Gergely József ref. napsz. Fekete Máriaival rkath., Boros István ref. rendőrségi kőműves Nyíri Eszterrel ref., Borsos Imre ref. kovácssegéd Illés Erzsébettel ref., Márkus István gyári munkás Kiss Eszterrel ref., Aimádi Lajos rkath. rendőrségi díjnos Takács Ilonával rkath., Fekete János ref. vendéglős T. Kiss Lidiával ref.

Szeszélyesek asszonyok — Demi monde. Máthé János vízvezetési szerelőmester, készítő vízvezeték, csatornázás és fűrdőberendezési munkálatokat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fűrdőberendezési tárgyak, üllékádák, gázfűrdőkályhák, 1000 lt. vízirtályok. Telefon 3-21.

2000 korona egy pár női harisnya 3000 korona egy pár férfi uszki. Benyáts Emil harsinagyárában. Eladó nagyban és kicsinyben. Főút Tisza-palotán.

Véres kardpárbaj Budapesten.

Tegnap este fél hat órakor súlyos véres kardpárbaj zajlott le a Santelli téle vívóteremben. A fővárosi társasági két tagja dr. Klár Zoltán az István uti szanatórium volt főorvosa és Pischenberger Imre jelenleg Budapesten tartózkodó pécsi magánhivatalnok verekedett meg egymással rendkívül súlyos feltételek mellett.

A párbaj előzményeiről csak anynyi szivárgott ki, hogy dr. Klár főorvos profokáltatta egy rendkívül súlyos ügy miatt Pischenbergert. A párbaj nehéz lovassági kardokkal, bandázs nélkül szuras megengedéssel olyt le. Az orvosok a betelválas kardokkal nem akarták engedélyezni a párbajt, mindössze két menet volt, amelyben mindkét Pischenbergert sebesült meg. Az első sebesülés kisebb vágás volt a koponyája jobb felén, míg a másik menetben dr. Klár Pischenberger koponyájának tetéjét, egész a hemlocksonig 16 cm. hosszúságban vágta át. A borzalmas vágás a hlánték ütőerét is átvágta, úgy, hogy Pischenbergert a vér azonnal előntötte. 14 öltéssel varrták be sebét, majd elszállították lakására. A felek nem békültek ki. A rendőrség megindította az eljárást és ma délelőtt hallgatta ki dr. Klár Zoltán főorvost.

Legszébb kalász kiállítás meghosszabbítása. A Tizántuli Mezőgazdasági Kamara kiváló sikerű kalászos kiállítását a növénynevelők pompás gyűjteményei oly nagy érdeklődést keltenek, hogy a Kamara a kiállítás tartamát szeptember 30-ig vasárnap esig meghosszabbította. Minden gazdának és a természet iránt érdeklődő minden művelő embernek meg kell tekintenie a kiállítást, melyhez hasonló évek múlva lehet talán csak alkalmunk látni. Az iskolák növendékeinek és katonaság legénységének a Kamara felárú jegyeket engedélyezett. — A kiállítás nyitva van (a Megyeházán) naponta d. e. 9—1-ig, délután 2—5-ig.

Gyászjelentés. Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó nevelő anyja, szerető jó testvér, sógoró, nagynéni és jó rokon: néhai **Ujvári Erzsébet** áldásos életének 64-ik évében, hosszas, de különösen 2 heti súlyos szenvedés után f. hó 24-én hajnali 3 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei: f. hó 26-án, szerda délután 3 órakor fogjuk Kölcsey utca 17. sz. házunktól, a ref. temetőben tartandó ima után, a Kosuth utcai temetőben örök nyugalomra tételül. Végtesztességétélére rokonaikat, ismerőseinket, valamint mely fájdalommal igaz részvéttel osztókat fájdalommal szívvel meghívjuk. Debrecen, 1923. szept. hó 25. Béke porairat! Neveit fia: Huszár Ujvári László. Testvérei: Zsuzsika férjével polg. Szabó Istvánnal és gyermekeivel, Imre nejevel Kiss Máriaival és gyermekeivel, István nejevel Bakóczy Juliánával és gyermekeivel, József nejevel Csanak Máriaival és gyermekeivel, Sándor nejevel Kiss Erzsébettel és gyermekeivel, László nejevel Kéki Máriaival és gyermekeivel, valamint kiterjedt rokonsága nevében is. A temetést Fehértől Béla temetkezési intézete Debrecen, Dégenfeld tér 4., rendezi.

Szeszélyes asszonyok, Demi monde. Négy fogásból álló elsőrendű menüből 2350. korona kétfogásos vacsora 2450 kor. Albert belvárosi éttermében. Abonensek jutányos árért felvétetnek. Köztisztviselőknak árendemeny. Minden este Napoleon Oláh Béla teljes zenekarával hangverseny.

Irógépet, varrógépet jótállással javít mechaikai műhely, Csapó u. 19.

Villamosvilágítási berendezéseket készíti, javít, átalakít Lichtschein elektrotechnikai vállalata, Csapó u. 19. kapu alatt.

Szörmeáru Klonda szücsnél Verbeci u. 2. iparkamara. Telefon 1425.

A „Népszövetségi Hitelszövetkezet” alkalmas akarván adni tagjainak főlegesen pénzüki jó elhelyezése és lehető legmagasabb gyűmölcsötetésére; elfogad tagjaitól „heti koszt pénz” a legkisebb elfogadható betét tízezer korona. Hivatalos helyiség Varga utca 5. szám, Theresianum épület, földszint.

Magasárban vesnek vastag tükröket, Sipkovits tükrőgyártás, üvegcsiszolás, Sziv 14—15. Telefon 366.

A baba és gyermekkiállításán vasárnap sok edes kis apró gyermek fog részt venni. Mintán a bejelentést sokan félre magyarázzák, megemlítjük, hogy azokat a gyermekeket, akik nem gyermek kocsiiban vesznek részt a baba és gyermekkiállításán, nem kell bejelenteni. Ezek vasárnap délután fél háromkor kísérőkkel együtt egyszerűen megjelennek a városháza udvarán, ahol a gyülekezési hely lesz. Bejelenteni csupán azokat az apróságokat kell, akiket szülőik gyermekkocsiban küldenek el. Még pedig azért kell bejelenteni — hiszen ez semmiféle díjazással, vagy egyéb kötelezettséggel nem jár, — hogy a rendezőség előre tudja, hány ilyen apróság lesz jelen gyermekkocsiban, mert mindegyik mellé még a szülők által küldött kísérőn kívül egy külön elügyelőt állít s előre tudni kell hány ilyen felügyelőre kell a rendezőségnek gondoskodni. Egyebekben a bejelentés váratlanul folyik továbbra is a városháza 6. számú szobában Domsódy Imre jegyzőnél.

Pályázat Debrecen sz. kir. városi és nőiparost, iskolájánál betöltendő ornadói állásokra. Részletes felvilágosítással az igazgatóság szolgál.

Felhívás. Fellekezezi különbség nélkül kérem azon lapitói társaimat, akik az O. F. B. utján házhelyhez ohajtának jutni, hogy az aláírások eszközlése és a kérdő pontok kitöltése végett az Egyház tér 7. sz. a. iskolánál megjelenni sziveskedjenek folyó hó 26. és 27-én d. u. 3 óráig.

Bármiféle eladó ingóságait azonnal állítsa ki a „Remény” bizományi (vagyontemő) vásár állandó díjtalan kiállításán. Piac 85.

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Szerdán: A fekete gyémántok, B) bérlet.
Csütörtökön: A cigánybáró, C) bérlet.
Pénteken: A fekete gyémántok, D) bérlet.

A fekete gyémántok.

Bemutató előadás.

Jókai bábajos mese-világának alakjai nem érzik jól magukat a színpadi rivalda lámpák világításánál. A költőkirály egyik legnépszerűbb regénye A fekete gyémántok egy ízben már, Jókai színpadra alkalmazásában, színre került a magyar színpadokon, de maradóbb hatásos nélkül. Ellenben nagy siker volt a regény mozi-vásznonra való átirásának, mintán a mozik sejtlemes világában inkább borul virágzásba a tulságos színekben dobzó romantika egyébként Jókainál gyönyörűsége kék virága.

Dramai társulatnak a legnagyobb játékarassal igyekezett győzelemre juttatni a Heresi Sándor átdolgozásában, ügyes sumrozásában bemutatott Jókai darabot s annak erősen idealizált alakját Évát például Halassy Mariska, az ő fölényesen nagy skálájú, ragyogó művészetével pompásan valószínűsítette. Elnet, való-

ságot öntött a legies alakba, ő mellette jelentős, igazán művészi sikerű jelenetei voltak Rolkó Józsefnek, aki az ilyen lelkifolyamatokat analízáló, befelé élő alakokat megőrző ábrázolásaiban a legkiválóbb színészi. A Petőfi-darab császár királyi tanácsosa óta ilyen őszinte, megérdemelt sikere nem volt Rolkónak: nyílt színen is megtapsolták. Hozzájárult a sikerhez a legelsőként László Gyula, a maga komoly törekvésű nemes patinájú művésztelével. Csupa artisztikus finomság, épezen fanyar szellemesség, művészi fölényesség. Kalandor vállalkozója. Rajz Ferenc is a legjobbak nyújtotta a darab legjobb — harmadik — felvonásában. Jó volt Vértés Lajos s kisebb szerepében is figyelemre méltó Virághy Lajos.

A közönséget azért Jókai zsenije mindvégig fogva tartotta s remélhető, hogy a további előadások iránt nagy lesz az érdeklődés. Sz. Z.

Halhatatlan írójához méltó előadásban került színre a Fekete gyémántok színmű tegnap este. A drámai fordulatok és párljelenetek művészi kivítele percekig tapsra ragadták a közönséget. **Csütörtökön Cigánybáró** tisztviselő est.

Paul Wegener főszereplésével: **Ferrante a nápolyi hóhér,** dráma 7 felvonásban ma és holnap az Apollóban.

Szeszélyesek asszonyok — Demi monde regény 11 felvonásban, Monte Carló felcélja — Budapest legnagyobb szenzációja pénteken az Apollóban.

Eladó ingatlanok:

Nádudvar mellett 82 hold tanyás birtok, ezidei termésrel.

40 holdas birtok a város alatt, urilakással, teljes élő és holt holtfelszereléssel.

Vesselőny-téren 3400 négyszögöl terület, gyártelepnek kiválóan alkalmas.

Gróf Vécsey-utcán 11 holdas szőlőbirtok, szép 4 szobás lakóházzal, azonnal átvehető.

Gróf Vécsey-utcán 4 holdas komplot hízalda, 300 drb. sertésre alkalmas.

Bocskay kertben 10 kat. hold elsőrendű szőlő, gyümölcsös, idej termésrel, teljes felszereléssel, lakóberendezéssel.

Bocskay kertben 960 négyszögöl szőlő épülettel, idej termésrel, azonnal átvehető.

Vámospércsén, 1—1 hold szőlő idej termésrel.

Tokajban, 1750 négyszögöl szőlő, termésrel, teljes felszereléssel, azonnal átvehető.

Hadházi-uton 6 szobás lakással családai ház, azonnal átvehető.

Szent Anna-utcán emeletes lakóház, egy 5 és 4 szobás beköltözhető lakással.

Széchenyi-utcán, Miklós Arany János-utcán beköltözhető lakásokkal. Keresek beköltözhető lakásokat. Közvetítőt díjazok.

Gótsch Sándor,

az országos földhírtokrendező bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi vállalat

Piac-utca 38., I. emelet. Telefon 7-88.

Nyilttér.

Nagy áresés!

Szöveimből öltönyt 180-200 K-tól. Téli kabát munkadíja 50.000 K-tól. Egy segéd felvétetik.

Tegdes János, Péterfia-u. 42.

Kitűnő férfi fehéreneműk Frank Edénél

ELADÓ HÁZ TIMÁR-UTCZA 11. SZ.
Főtérhez és vasúthoz közel, nagy udvarral, kerttel, pincével, beköltözhető lakásokkal, ezekben cserépkályhák. Az utcai rész újonnan renoválva, villany, telefon bevezetve. Ára 25 millió korona.

Árverési hirdetés
F. hó 27-én, délelőtt 9 órakor a városháza udvarán 10 darab káposztás hordót adunk el.
Városi számvevőség.

Kitűnő minőségű új lapos cserép és csertégla eladó.
Szikszay-féle téglagyárban és Betusná, Zöldfa-u. 8

SCHMOLL-paszta
valódi, minden színben mindég a legolcsóbbban
STERN Piac-u. 10. festéküzletében, a Bikkal szembe.

KADUATÓ-MINDENKÉNT

ORION

MAGYAR VOLTERRA LAMPA GYÁR
KREMENEZKY JÁNOS R.T.

Ajánlat
Elektromos gépek, villanymotorok, dínamókat tekercsel, javít, vesz, elad, cserél.
Villamos szerelési anyagokat és izzó lámpát a legolcsóbb napi árban szállít Földvári, Debrecen Elő Elektrotechnikai gyár Debrecen, Széchenyi u. 55. Telefon 108.
Beliczay kalapos — Piac utca 38, hátul az udvarban. Mindenféle kalapok javítását és festését elvállalom. — 9240
Milliókat jövedelmezőnek, ha kiadja Szerény, külterületi lakását udvarral, vagy pár száz négyszögöl földdel Somogyiné, Csillag u. 89. szám. — 9215
Ovodához dajkát keresek, gyermektelen nők jelentkezhetnek — Mester utca. — 9289

Chamottetégglák

Timár-utca 11. szám, Telefon 10-92., kaphatók

OCSKA
vasat, rozot és mindennemű fémek legmagasabb árértékesítéssel vesznek. Kovácsok-nak használatos.
Steiner
cserélek. Nagyból feltöltésig szállítok.
Eötvös-utca 110. — TELEFON 6-86.

Veszünk használt varrógépeket és kerékpárokat magasan áron!
Villanyfelszerelési anyagok, égők, szerelőknak, viszonteladók nagyban áron.
Rosenberg és Hammer
cégnél, Piac-utca 8.

BIRÓ
Szintartó ruha-, selyem-, szőrme műfestő és vegytisztító.
Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készül, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyászruhák festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep: „Arany Bika” m. épület.
FELVÉTELI HELYSZÍN:
Piac-utca 77. sz. „Szikra” kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1., Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Puskaműves műhely megnyitása!
Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a LADANYI J. és Tsa puskaműves cégtől kiléptem és
Vár-utca 9. szám alatt
(Nyomató-utca sarok) puskaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden e szakmába vágó javításokat, agyazásokat, átalakításokat és barnításokat szakszerűen és jótállás mellett eszközölök.
Egy tanuló felvétetik.
A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem
NAGY ISTVAN,
puskaműves,
Vár-utca 9. szám.

Magános fiatalember butorozott szobát keres Hajdumegyei vasútvonalon, Hunyadi utca 17. szám. — 9286
Olajos üres hordókat bármilyen mennyiségben készpénzért veszünk. Egy használt pénzeszközöt keresünk megvételre. Mayer és Moller olaj-, gépköcs és vegyipari gyár Rt. debreceni kirendeltsége. Ferenc József utca 42. sz. — 9282
Társat keresek három-nyolc millióval feltes haszonnal. Értékeznék d. é. 8. től 2 óráig. Cím a kiadóban. — 9283
Szédaviz gyártáshoz munkás leányok felvétetik jegyzár Erzsébet utca 20. szám. — 9287
Zongorahangolást, — rövidítést, régi használt zongorák teljesen újra átdolgozását, — anélkül javítását, vállalkozok. Gártner, Széchenyi utca 15. — 8991

Butorozott szobát keres építész gyakornok. Cím a kiadóba kérek. — 9280
Tanuló és kifutó fiú vagy leány felvétetik Tolnai Dániel cipőárúházban. — 9277
Munkás pár napot akkord munkára felvétetik. Timár u. 11. sz. — 9278
Veszek masszív ezüst evőeszközök, borszivattyút, Batthyány utca 11. szám. — 9260
Egy kézi varróleány azonnal felvétetik. Hájó utca 10. — 9251
Háztartásba, kis családnak megbízható nő keresetkötő. Károly Ferenc József utca 8. — 9256
Egy szoba, konyhás lakást kereske mellett helyiséggel, esetleg butort megveszem. Ajánlatok „Debrecen” jellegére a kiadóba kérek. — 9271
Fiatl özvegy ember butorozott szobát keres. Levelet a kiadóba „október 1” jellegre. — 9270
Tanulók és jó megjelenésű kiszolgáló és pénztárosnő azonnal felvétetik Tóth Gyula vasnagykereskedésében Debrecen városház. — 9259
Intelligens házi varró nő, aki házi, utcai és bál ruhákat készít. — ajánlkozik úri házakhoz, Varga u. 9. középépület. — 9207
Fiatl árva leány állást keres, elmenne idősebb anyához vagy más ehhez hasonló bizalmas állásba, levélbeni ajánlatot kérek Tóth Ilonka Péterfia u. 21. sz. — 9281
26 éves nőten cipész nővel egy hozzá illő hajadonnal vagy özvegyvel 5-6 hold föld megkivántatik, vallás mellékes. Levelet „Tiktartás” jellegre a kiadóba kérek. — 9267
Fiatl tisztviselő hozzá illő jobb iparosnak vagy tisztviselőnek az ismerettségét keresi házasság céljából. Levelet a kiadóba „Szóke” jellegre kérek. — 9262

Kereslet.
Aranyat, ezüstöt, drágaköveket, — zálogadulát vesz, meghívásra hához is elmege Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. I. emelet.
Mindenek szakácsné úri hához, kis családnak eljere felvétetik. Aki állandó helyet akar, csak az jelentkezze. Cím a kiadóhivatalban. —
Veszek aranyat, ezüstöt, drágaköveket, antik ékszereket, zálogadulát legmagasabb napi árban. — Gröschl György, Kossuth-utca 13. saját ház, emeleten. — 9280
Kettő szobás lakás főtérhez közel butorral vagy anélkül átadó. Cím a kiadóban. — 9295

„RÁBA”
vasalt
szekerek
elpusztíthatatlan, száraz anyag, hajtott talp. —
RIESZ HENRIK
kocsigyárosnál,

Teljes állást nyerveket középiskolás tanuló külön szoba és fürdőszoba használatul úri családnál. Cím a kiadóhivatalban. 23 Szerény 16-18 éves leány, gyermekek mellett és kisebb házi munkára felvétetik. Szegedy mérnök, Kossuth-utca 4. sz. — J-2
Két szabómunkást felveszek, lehetőleg aki szabáshoz is ért, vásári munkához. Cím Beresényi utca 38. Braun. — 9233
Központban butorozott szoba kiadó egyetem hallgató fiú vagy leánynak. Cím a kiadóban. — 9276
Gyermektelen házaspár 200 ezer koronát fizet annak, egy udvari szobát üresen átad. Lengyel József Booskai tér 2. sz. — 9276
Egy középkorú magános nő ajánlkozik idősebb ur vagy úrnőhöz gazdasszonynak, — esetleg gyermek mellé száradadának puszta-ru vagy falu is eL megy. Cím Szabo Lajosné Hajduszentm. 182. szám. — 9274
Perlekt felső ruha és fehérnemű varró és hímző nő hához menne. Cím Cserépes utca 16. — 9263
Friss főzőolaj, köleskása, bormamozsák, kékítő, szappanfőző zsirosszóda, galambnak való köles legolcsóbban beszerezhető. Sárközy Sándor fűszerkereskedőnél, Hatvan utca. —
Tanuló, gyakornok fizetéssel felvétetik. 9284
Kutszivatny felső csőállványát és huzóját, kisebb alakut megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. —
Csinosan butorozott utcai szoba izraelita uriembernek kiadó. — Cím a kiadóban. — 9288
Házias, jóléti asz. szony öreg nő mellett otthon talál. Timár u. 11. Iroda. — 9257
25 hold föld kiadó. Tüzérlaktanya kántin. — 9268
Társulnék iparjog-sultsággal, perlekt, intelligens varróval, — kiél önállóan dolgozóknak. Ajánlatok „Ur társnő” jellegre a kiadóba. — 9272
Uri háznál készítek női ruhákat, kabátot Jezerviczky. Ferenc József utca 44. ajtó 5. balra. — 9265
Butorozott szoba kiadó. Ajtó u. 26. sz. — 9253

Eladás
Eladó mosóüst zomancos és porcellán edény több más dolgok Szent Anna 29 keresztpület. — 9217
Kurucz utca 110. számú szőlő terméssel eladó. — 9200

Felöltök
Pundák,
Ruhák,
Kalapok

Motorkerékpárok és eladók Pataky, Erzsébet 22. — 9267
Eladó 12 m. hosszú horgonyozott sodronykerítés ajtóval. Könyök utca 8. — 9254
Ház, új, masszív, horgonyozott pléhtető, dupla 7 helyiségből álló vastögléépület szőlővel, forgalmas fűszerüzettel jutányosan azonnali beköltözésre eladó Kishegyesi ut Vulkan téglagyárnál. — 9266
Magános hatos Rabel kázn eladó. Vörösmarty u. 30. Rádai. — 9269
Két ablakra való flonm angol vászon függöny eladó. Kossuth u. 30. szám. — 9252
Eladó Újkert, Andrássy úton egy 3 szobás modern nyaraló gyümölcsösrel. Ertekezni lehet. Ötödöm u. 2-b. sz. alatt. — 9278
Világosan festett háló és konyha butor jutányosan eladó. Szent Anna 25. sz. sz. — 9277
Föld, jó homok talajt eladó, a hajai utfele 10 nagy hold, ebbe van 8 hold barna homok Pataky, Csapó utca 19. keresztpület. — 9279
Eladók 12 hektóterő rizlingbort, magas fokú, kitűnő. Batthyányi utca 11. — 9261
Alig használt férfi kabát eladó Nyílt utca 22. szám. —
Csökönyvek cégtől. — eladók. Timár u. 11. Iroda. — 9257
Egy maft hálószoba és ebédlő butorok eladók. Arany János u. 32. szám. — 9258
Föld eladó négy és fél hold tanya Ondódon és bérbeadó vagy felesbe 60 hold honokas tanya. Pénz kölcsön kapható. Pataky, Csapó utca 19. — 9296
Meidinger kályha — gázfűtő, villanyra alkalmasak, szobaközzel fűrdőszobai gumiszőnyeg eladók. Szerény, Péterfia 46. sz. — 9292
Télikabátok női és férfi kitűnő minőségűek eladók. Iroda Széchenyi utca 10. — 9293
Új fényezett topolyabételes hálószoba modern olcsón eladó. Hatvan utca 34. — 9290
200 mázsa elsőrendű anya és sarju széna eladó város alatt. Nyílt utca 34. — 9285
Egy 16 után való szék eladó. Möröc utca 18. szám. — 8966
Eladó kisebb nagyoboros hordók. — Széchenyi-u. 6. — 8887
Rézgy három részes-madrac eladó. Cím a kiadóhivatalban. — 22
Borosbordókat eladunk — és kölcsön adunk. Kádármezt kerestünk. Borkereskedelmi Piac u. 58. — 7275